

ዓለምለኸዊ ድንጋገ ሰብዮዊ መሰላት

10 ታሐሳስ 1948 ዓ.ም.ፈ ብሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዝፀደቐን ዝተኮወጀን ድንጋገ 217 ኡ- III )

መከተዊ

ኑብ ዓለም ንናይ ኩሎም ሰባት ተፈጥሮኦዊ ክብሪትን ንማዕሪን ዘይገሃሉን ሰብዮዊ መሰላትን ምቕባል መሰሪት ነፃነት፡ ፍትሕን ሰላምን ስለ ዝኾነ፡

ንሰብዮዊ መሰላት ኑብ ግምት ዘይምኡታውን ምጥሓስን ንሕልና ወዲ ሰብ ዘቐሰለን ኑሪሜናዊ ተግባራት ዘስፃበን ምዃኑ ፡ ናይ ዘሪባን ኡምነትን ነፃነት ዘለዊ፡ ካብ ፍርሕን ፀገምን ነፃ ዝኾነት ዓለም ንከትህልው ዝለዓለ ትምኒት ደቂ ሰባት ምዃኑ ስለ ዝተኮምነሉ፡

ወዲ ሰብ ምልኪን ወፅዓን ንምውጋድ ሓይሊ ንከጥቀም ምኡንቲ ከይግደድ ሰብዮዊ መሰላት ብሕገ ክኸበሩ ኑድላዪ ስለዝኾነ፡

ኑብ መንገ ሃገራት ምሕዝታዊ ዝምድናታት ንኸፃቢ ምሕጋዝ ኑድላዪ ስለዝኾነ፡

ህዝብታት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኑብ ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንመሰሪታዊ ሰብዮዊ መሰላት፡ ንኸብርን ልዕልነትን ሰብዮዊ ፍጡር፡ ንማዕሪ መሰላት ደቂ ተባዕትዮን ደቂ ኑንስትዮን ዘለዎም ኡምነት ብምርግጋዎም ኑብ ዝሰፍሐ ነፃነት ከፃ ማሕበራዊ ምዕባለን ዝሐሸ ደሪጃ መንባብርን ንምዝርጋሕ ዝወሰኑን ስለዝኾነ፡

ኑባል መንግስታት ምስ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብምትሕግጋዝ ሰብዮዊ መሰላትን መሰሪታዊ ነፃነታትን ዓለምለኸዊ ጠመተን ሓለዋን ምኡንቲ ክሪኸቡ ንምፅዓር ዝጠልቡ ስለዝኾነ፡

ከዚ ጠለብ’ ዚ መሊኩ ንክሪጋዕ ብዛዕባ ኡዞም መሰላትን ነፃነታትን ከዚኩቑም ሓባራዊ ግንዛብ ምሓዝ ብጣዕሚ ኑድላዪ ስለዝኾነ፡

ስለዚ ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት

ኩሎም ህዝብታትን ኩሎም ሃገራትን ክሳብ ሕድሕድ ውልቀሰብን ክሳብ ሕድሕድ ክፍሊ ማሕበሪጠ ሰብን ነዚ ድንጋገ ከዚ ኩሉ ጊዜ ብምዝካር ኡዞም መሰላት ከዚኩቑም ኑኸብርት ንክሪኸቡ ብምስትምሃርን ብትምህርትን ንከፅዕሩ፡ ከምኹ’ ውን ብሃገራውን ዓለምለኸውን ማዕበልቲ ስጉምቲታት፡ ኑብ ህዝብታት ኑባል ሃገራትን ኑብ ግዝኑቑም ኑብ ዘለዉ ህዝብታትን ሓፈሻውን ግብራውን ተቐባልነትን ሓለዋን ምኡንቲ ክሪኸቡ ነዚ ዓለምለኸዊ ድንጋገ ሰብዮዊ መሰላት ኑዊጅዎ ኑሎ።

ዓንቀፅ 1

ብመንፅር ክብርን መሰልን ኩሎም ሰባት ኡንትውለዱ ነፃን ማዕሪን ኡዮም። ምስትውፃልን ሕልናን ዝተፃደሎም ብምዃኖም ንሕድሕዶም ብሕውነታዊ መንፈስ ክተሓላለዩ ኑለዎም።

ዓንቀፅ 2

ሕድሕድ ሰብ ብዘርኢ፡ ብቀለም፡ ብፆታ፡ ብቄንቄ፡ ብሃይማኖት፡ ብፓለቲካ ወይ ብካልኑት ኑሪኩክዶታት፡ ብብሂር ወይ ብማሕበራዊ መበቈል፡ ብሃብቲ፡ ብትውልደ ወይ ብካልኑት ደሪጃታት ኑድልዎ ኡንተይተገብሪሉ ኑብዚ ድንጋገ ከዚ ናይ ዝሰፈሩ ኩሎም መሰላትን ነፃነታትን ተጠኝሚ ኡዩ።

ብተወሳኺ ሓደ ዚጁ ሃገሩ ነፃ ግዝኑት፡ ብሞግዚት ዝመሓደር፡ ዓርሰ ምምሕዳር ዘይብሉ ወይ ኑብ ትሕቲ ዝኾነ ዶኹን ሉኮላዊ ገደብ ዝርከብ ኡንተኾነ’ ውን ብምኽንዖት ናይ ሃገሩ ፓለቲካዊ፡ ሕጋዊ ስልጣን ወይ ዓለምለኸዊ ደሪጃ ኑድልዎ ኑይፍፀሞን።

ዓንቀፅ 3

ሕድሕድ ሰብ ብህይወት ናይ ምንባር፡ ናይ ነፃነትን ድሕንነትን መሰል ኑለዎ።

ዓንቀፅ 4

ሕድሕድ ሰብ ብባርነት ወይ ብጊልዖነት ከግዛኡ ዩብሉን። ባርነትን ናይ ባርዩ ንግድን ብዝኾነ ዶኹን መልከዑ ክልኩል ኡዩ።

ዓንቀፅ 5

ሕድሕድ ሰብ ክቢድ ስቓይ ዘውርድ፡ ጭካነ ዝመልኡ፡ ኢሰብዮዊ ወይ ሰብዮዊ ክብሩ ዘዋርድ ኑተሓሕዛ ወይ መቐፃዕቲ ኑይፍፀሞን፡

ዓንቀፅ 6

ሕድሕድ ሰብ ኑብ ዝኾነ ዶኹን ቦታ ኑብ ቅድሚ ሕጊ ብሰብዮዊ መንነቱ ንከፍለጥ መሰል ኑለዎ።

ዓንቀፅ 7

ኩሎም ሰባት ኑብ ቅድሚ ሕጊ ማዕሪ ኑብ ልዕሊ ምዃኖም ብዘይ ኑፈላላዩ ናይ ሕጊ ማዕሪ ሓለዋ ክግበራሎም መሰል ኑለዎም። ኩሎም ሰባት ነዚ ድንጋገ’ ዚ ብምጥሓስን ነዚ ድንጋገ’ ዚ ንምጥሓስ ብዝግበሩ ምልዕዓላትን ካብ ዝበፅሑም ኑድልዎ ሓለዋ ናይ ምርካብ ማዕሪ መሰል ኑለዎም።

ዓንቀፅ 8

ሕድሕድ ሰብ ብሕገ መንግስቲ ወይ ብሕጊ ዝተፈቐዱሉ መሰሪታዊ መሰላት ኡንትጠሓስዎ ስልጣን ብዘለዎ ሃገራዊ ቤት ፍርዲ ግቡኡ ካሕሳ ናይ ምርካብ መሰል ኑለዎ።

ዓንቀፅ 9

ሕድሕድ ሰብ ብሕጊ ካብ ዝተደንገገ ስርዓት ወፃኢ ኑይክሰርን፡ ኑይተሓዝን ወይ ኑይሕየርን።

ዓንቀፅ 10

ሕድሕድ ሰብ መሰሉን ግቡኡን፡ ከምኹ’ ውን ንዝቐርበሉ ዝኾነ ዶኹን ገበናዊ ክሲ ዝምልከቱ ጉዳያት ንምውሳን ኑብ ነፃን ዘይኑድላውን ቤት ፍርዲ ብፍትሓውን ዕላውን መንገዲ ንክራኑዩሉ ምሉኡ ማዕርነት ኑለዎ።

ዓንቀፅ 11

ብዘቐፅዕ ገበን ዝተኸሰሰ ሕድሕድ ሰብ መከላኸሊኩ ኑቐሪቡ ኑብ ዝካተፃሉ ኡዋን ብሕጊ ገበነኛ ምዃኑ ክሳብ ዝሪጋዝፅ ከምንፁህ ሰብ ክቐፀር መሰል ኑለዎ።

ሕድሕድ ሰብ ሓደ ነገር ኑብ ዝተፈፀመሉ ኡዋን ነቲ ጉዳይ ምፍፃም ወይ ዘይምፍፃም ገበን ምዃኑ ብሃገራዊ ወይ ብዓለምለኸዊ ሕጊ ተደንጊጉ ክሳብ ዘይፀንሐ ብሓላፍነት ኑይሓተትን። ከምኹ’ ውን ነቲ ገበን ኑብ ዝፈፀመሉ ኡዋን ነቲ ገበን ተወሲኑ ካብ ዝነበሪ መቐፃዕቲ ንላዕሊ ዝኸብድ መቐፃዕቲ ክውሰኖ ኑይግባኡን።

ዓንቀፅ 12

ሕድሕድ ሰብ ብሕጊ ካብ ዝተደንገገ ስርዓት ወፃኢ ኑብ ልዕሊ ውልቀ ህይወቱ ፡ ቤተሰቡ፡ ገዝኩ ወይ ኑብ ርክባቱ ጣልኝ ዝትታዎ ኑይህልውን። ኑብ ልዕሊ ክብሩን ዝኾኑን በደል ኑይፍፀሞን። ዝኾነ ዶኹን ሰብ ከምዚኦም ካብ ዝኰመሰሉ ኢድ ኑኮታውነት ወይ ከፃ በደል ዝከላኸለሉ ውሕስነት ሕጊ ናይ ምርካብ መሰል ኑለዎ።

ዓንቀፅ 13

ሕድሕድ ሰብ ኑብ ውሽጢ ዝነብሪሉ ሃገር ናይ ምዝውዋርን ምንባርን መሰል ኑለዎ።

ሕድሕድ ሰብ ካብ ዝኾነት ትኹን ሃገር ኡንኮላይ ካብ ሃገሩ ናይ ምውፃኡን ኡንደገና ናብ ሃገሩ ናይ ምምላስን መሰል ኑለዎ።

ዓንቀፅ 14

ሕድሕድ ሰብ ካብ ንህይወቱ ሓደገኛ ዝኾኑ ግፍዕታት ኑምሊጡ ኑብ ካልኑት ሃገራት ዑቐባ ናይ ምሕታትን ናይ ምርካብን መሰል ኑለዎ።

ከዚ መሰል ከዚ ብጭቡጥ ፓለቲካዊ ኑብ ዘይኮኑ ገበናት ወይ ንዕለማታትን መምርሕታትን ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኑብ ዝፃሪሩ ተግባራት ኑየገልግልን።

ዓንቀፅ 15

ሕድሕድ ሰብ ዜግነት ናይ ምርካብ መሰል ኑለዎ።

ሕድሕድ ሰብ ብሕጊ ካብ ዝተደንገገ ስርዓት ወፃኢ ዜግነቱ ክቐንጠጥ ወይ ዜግነቱ ናይ ምልዋጥ መሰሉ ክኸልከል ኑይኸከልን።

ዓንቀፅ 16

ንፃቕመ ኑዳምን ሂዋንን ዝበፅሐ ደቂ ተባዕትዮን ደቂ ኑንስትዮን ዘርኢ፡ ዜግነት ወይ ሃይማኖት ኡንተይገደቦም ናይ ምምርፃውን ቤተሰብ ናይ ምምስራትን መሰል ኑለዎም። ኑብ ኑመሰራርታ ሓዳር ፡ ኑብ ኡዋን ሓዳርን ኑብ ኡዋን ፍትሕን ማዕሪ መሰል ኑለዎም።

መርዓ ብነፃን ምሉኡ ፍታውን ተመራፃውቲ ጥሪይ ይፍፀም

ቤተሰብ ተፈጥሮኦውን መሰሪታውን ጉጅለ ሕብረተሰብ ኡዩ። ስለዝኾነ ካብ ሕብረተሰብን ካብ መንግስትን ሓለዋ ናይ ምርካብ መሰል ኑለዎ።

ዓንቁፅ 17

ሕድሕድ ሰብ ብውልቁ ይኹን ምስ ካልኦት ብሓባር ንብሪት ናይ ምውናን መሰል ኮለዎ።

ሕድሕድ ሰብ ብሕጊ ካብ ዝተደንገገ ስርዓት ወፃኢ ንብሪቱ ኮይውሪሰን።

ዓንቁፅ 18

ሕድሕድ ሰብ ናይ ኦተሐሳስባ ፡ ሕልናን ሃይማኖትን ነፃነት ኮለዎ። ከዚ መሰል ከዚ ሕድሕድ ሰብ ሃይማኖቱ ወይ ኦምነቱ ንምልዋጥ ፡ ከምኡ’ ውን ንብሕቱ ወይ ምስ ካልኦት ብሓባር ኮይኑ ብዕሊ ወይ ብውልቁ ብዛዕባ ሃይማኖቱ ወይ ኦምነቱ ከሰብኸ ፡ ከትግብር፡ ከምልኸ ወይ ከብዕል ንዘለዎ ነፃነቱ የጠቓልል።

ዓንቁፅ 19

ሕድሕድ ሰብ ናይ ምሕባብን ሓሳቡ ናይ ምግላፅን ነፃነት ኮለዎ። ከዚ መሰል ከዚ ብዘይ ኢድ ኦኩታውንት ባዕላዊ ኦተሓሳስባ ናይ ምሓዝ ፡ ብዘይ ናይ ዶብ ማዕገቲ ካብ ዝኾነ ይኹን ሚላ መራሽቢ ሓበዌታን ሓሳብን ናይ ምንዳይ፡ ምቕባልን ምትሕልላፍን ነፃነት’ ውን የጠቓልል።

ዓንቁፅ 20

ሕድሕድ ሰብ ብሰላም ናይ ምክካብን ምውዳብን ነፃነት መሰል ኮለዎ።

ሕድሕድ ሰብ ብማሕበር ንኸውደብ ኮይግደድን።

ዓንቁፅ 21

ሕድሕድ ሰብ ብቁጥታ ወይ ብነፃ መሪን ብዝተመሪፁ ወክልቱ ኮቢሉ ኦብ መንግስቲ ሃገሩ ናይ ምስታፍ መሰል ኮለዎ።

ሕድሕድ ሰብ ብሀዝባዊ ኮገልግሎታት ሃገሩ ብማዕሪ ናይ ምጥኝም መሰል ኮለዎ።

ድልየት ህዝቢ መሪሪት ስልጣን መንግስቲ ከኸውን ኮለዎ። ከዚ ድልየት ከዚ ብምስጢር ወይ ብተመሳሳሊ መንገዲ በብጊዜኡ ብዝካየድ፡ ኩሉ ብማዕሪ ዝሳተፈሉን ኮጠቓላልን ብዝኾነ ትኽክለኛን ነፃን ናይ ምድማፅ ስርዓት ከግለፅ ኮለዎ።

ዓንቁፅ 22

ሕድሕድ ሰብ ኮባል ሕብረተሰብ ከም ምጂኑ መጠን መሰል ማሕበራዊ ውሕስነት ኮለዎ። ከምኡ’ ውን ብሃገራዊ ዓዕርን ብዓለም ለኻዊ ምትሕብባርን ምስ ወዳበን ሃብትን ሕድሕድ መንግስቲ ብዝሰማማዕ መልከዑ ንከብሩን ንነፃ ዕቤት ሰብኮዊ መንነቱን ኦድለይቲ ዝኾኑ ቁጠባዊ፡ ማሕበራውን ባህላውን መሰላቱ ከሪጋገፁሉ መሰል ኮለዎ።

ዓንቁፅ 23

ሕድሕድ ሰብ ንስራሕ ፡ ንነፃ መሪዓ ዓይነት ስራሕ፡ ንፍትሓውን ምቹኡን ኩነታት ስራሕን ስራሕ ከይሰከን ንዝገበር ሓለዋን መሰል ኮለዎ።

ሕድሕድ ሰብ ብዘይ ኦድልዎ ንሓዶ ዓይነት ስራሕ ማዕሪ ከፍሊት ናይ ምርካብ መሰል ኮለዎ።

ሕድሕድ ኦብ ስራሕ ዝርከብ ሰብ ሰብኮዊ ከብሩን ከብሪ ቤተሰቡን ዝሕለውሉ ኦድላዪ ኦንተኾይኑ’ ውን ብካልኦት ማሕበራዊ ውሕስነታት ዝድገፍ ፍትሓውን ዘተባብዕን ዓማ ሪሃፁ ናይ ምርካብ መሰል ኮለዎ።

ሕድሕድ ሰብ ሪብሓታቱ ንምርግጋፅ ማሕበራዊ ሞያ ናይ ምጥያሽን ኦባል ናይ ምጂኑን መሰል ኮለዎ።

ዓንቁፅ 24

ሕድሕድ ሰብ ናይ ስራሕ ሰዓት ዕሪፋቲ፡ ናይ መዘናግኒ ጊዜ፡ ከምኡ’ ውን ፍትሓዊ መጠን ሰንታት ስራሕን መሃያ ዝኽፈለሎም ህዝባዊ ብዓላትን ከህልዉዎ መሰል ኮለዎ።

ዓንቁፅ 25

ሕድሕድ ሰብ ንጥዕናን ድሕነትን ዓርሱን ቤተሰቡን ዝበቀዕ ደሪጀ መነባብሮ ኦንኮላይ ምግቢ፡ ከዳን ፡ መንበሪ ገዛ፡ ሕክምናን ኦድለይቲ ማሕበራዊ ኮገልግሎታትን ናይ ምርካብ መሰል ኮለዎ። ከምኡ’ ውን ስራሕ ኦንትስኪን ፡ ኦንትሓምም፡ ኦካለ ጉዳኪ ኦንትኸውን ካብ ሰብ ሓዳር ሓዳቲም ኦንትመውት፡ ኦንትሽምግል ወይ ካልኦት ልዕሊ ቁፅፅሩ ዝኾኑ ፀገማት መነባብሮ ኦንተጋጥምዎ ድሕነቱ ንከሕለውሉ መሰል ኮለዎ።

ኮዲታትን ህፃናትን ፍሉይ ከንከንን ሓገዝን ናይ ምርካብ መሰል ኮለዎም። ብሕጋዊ ወይ ብዘይሕጋዊ መርን ዝውለዱ ኩሎም ህፃናት ብማዕሪ ማሕበራዊ ሓለዋ ናይ ምርካብ መሰል ኮለዎም።

ዓንቁፅ 26

ሕድሕድ ሰብ ዕድል ትምህርቲ ናይ ምርካብ መሰል ኮለዎ። ትምህርቲ ኦንተውሓዶ ኦብ ቀዳማይን መሰሪታውን ብርከታት ብነፃ ከወሃብ ኮለዎ። ትምህርቲ ቀዳማይ ብርኪ ግድነታዊ ከኸውን ኮለዎ። ቴክኒካውን ሞያውን ትምህርቲ ብሓፈሻ ከማላኪ ኮለዎ። ዕድል ላዕለዊይ ብርኪ ትምህርቲ ድማ ኦብ ብቐዓት ተመሰሪቱ ብማዕሪ ከወሃብ ኮለዎ።

ትምህርቲ ኦብ ምሉኡ ምዕባለ ሰብኮዊ ፍጡርን ኦብ ምጥንኻርን ምኽባርን ሰብኮዊ መሰላትን መሰሪታዊ ነፃነታትን ዘተኮሪ ከኸውን ኮለዎ። ትምህርቲ ኦብ መንገ ኩሎም መንግስታት ፡ ዘርኮዊ ወይ ሃይማኖታዊ ጉጅለታት፡ ምርድዳክ፡ ምክክኮልን ምሕዝታትን ዘማዕብል ከኸውን ኮለዎ። ብተወሳኺ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ሰላም ንምዕኝብ ንዘካይዳም ተግባራት ከሕግዝ ኮለዎ።

ዓንቁፅ 27

ሕድሕድ ሰብ ኦብ ባህላዊ ህይወት ሕብረተሰብ ብነፃ ንከሳተፋ፡ ካብ ኪነት ተጠኝሚ ከኸውን፡ ኦብ ሳይንሳዊ ምዕባለ ብፅሒቱ ንከበርከትን ካብ ወፅኢቱ ንከጥቀምን መሰል ኮለዎ።

ሕድሕድ ሰብ ባዕሉ ካብ ዝፈጠር ሳይንሳዊ፡ ስነ ፅሑፋዊ ወይ ኪነታዊ ወፅኢታት ሞራላውን ንዋታውን ሪብሓታቱ ንከሕለውሉ መሰል ኮለዎ።

ዓንቁፅ 28

ዝኾነ ይኹን ሰብ ኦብዚ ድንጋገ ከዚ ዝሰፈሩ መሰላትን ነፃነታትን ዝሪጋገፁሉ ማሕበራውን ዓለም ለኻውን ስርዓት ናይ ምርካብ መሰል ኮለዎ።

ዓንቁፅ 29

ዝኾነ ይኹን ሰብ ነቲ ብሕታዊ መሪጋገኒ ነፃን ዝተማልኡን ምዕባለ ሰብኮዊ መንነቱ ዝኾነ ሕብረተሰብ ዝፍፅሞም ግቡኦት ኮለዉዎ።

ዝኾነ ይኹን ሰብ ኦብ ኮጠቓቕማ መሰላቱን ነፃነታቱን ንመሰላትን ነፃነታትን ካልኦት ንምቐባልን ንምኽባርን፡ ኦብ ሓዶ ዲሞክራሲያዊ ሕብረተሰብ ዘድልዩ ስነ ምግባር፡ ፀጥታን ድሕነትን ንምምላክን ተባሂሉ ብሕጊ ንዝተወሰኑሉ ማዕቀባት ጥራሕ ተገዛኢ ይኸውን።

ኦዩም መሰላትን ነፃነታትን ከዚኦቶም ብዝኾነ ይኹን መንገዲ ኦንዓር ዕላማታትን መምርሕታትን ውድብ ሕቡራት መንግስታት ከትግበሩ ኮይኸኡሉን።

ዓንቁፅ 30

ካብ ውሽጢ ከዚ ድንጋገ ከዚ ዝኾነ ይኹን መንግስቲ፡ ጉጅለ ወይ ወልቁ ሰብ፡ ኦብዚ ድንጋገ ከዚ ካብ ዝሰፈሩ መሰላትን ነፃነታትን ንገሊኦም ንምጥሓስ ኦብ ዝዓለመ ምንቁስቓስ ንከሳተፋ ወይ ዝኾነ ይኹን ተግባር ንከፍፅም መሰል ከም ዘለዎ ዝሕብር ተገዶሩ ዝትርጎም ውሳኔ የለን።